

วงจรชีวิตของเชื้อ HIV

ระบบภูมิคุ้มกัน ของร่างกายคุณ
ช่วยป้องกันร่างกายคุณ
จากการติดเชื้อและโรคต่างๆ
ทำให้คุณมีสุขภาพที่ดี

ซึ่งประกอบไปด้วย
เซลล์ต่างๆเป็นจำนวนมาก
ที่ทำงานร่วมกันเพื่อค้นหา และกำจัดเชื้อไวรัส
เชื้อแบคทีเรีย และเชื้อโรคอื่นๆ ที่ทำให้คุณป่วย
เซลล์ส่วนหนึ่งในนั้นเรียกว่าเซลล์เม็ดเลือดขาว
เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเซลล์ CD4 หรือเซลล์ T4

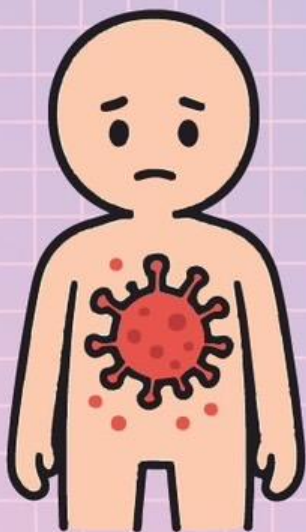

เชื้อเอชไอวี HIV (Human Immunodeficiency Virus) เป็นเชื้อไวรัสที่ทำลายระบบภูมิคุ้มกันของคน
คือ เซลล์เม็ดเลือดขาวซีดีโฟร์ (CD4 cells) หรือ ทีเซลล์ (T cells) ซึ่งทำหน้าที่ป้องกันร่างกายจากการติดเชื้อ
เมื่อเชื้อไวรัส HIV ทำลายเม็ดเลือดขาว CD4 จนมีปริมาณไม่เพียงพอ เป็นสาเหตุให้เกิดอาการภูมิคุ้มกันบกพร่อง
“เชื้อเอชไอวีเกาะติดภูมิคุ้มกัน นานได้ถึง 70 ปี (อายุขัย) จึงเป็นเหตุผลไม่สามารถรักษาหายขาดได้
เป็นโรคติดต่อจากคนสู่คน จากการมีเพศสัมพันธ์ไม่ได้สวมถุงยางอนามัย”

ติดเชื้อ
เจ็บบพล้น

ติดเชื้อ
เรื้อรัง

เอดส์

เมื่อเชื้อเอชไอวี เข้าสู่ร่างกาย

ในระยะเริ่มแรกจะไม่มีอาการใดๆ (Symptomatic)
แต่เชื้อเอชไอวีจะทำลายระบบภูมิคุ้มกันไป
จนภูมิคุ้มกันบกพร่อง(AIDS)
ส่งผลให้มีอาการป่วย น้ำหนักลด
ท้องเสีย ไอ(วัณโรค) ใช้เวลา3 เดือนจนถึง 10 ปี

พจนานุกรม

E ทางออก	S เพียงพอ
S อยู่รอด	E ทางเข้า

WHAT (เสียงอะไร)

HOW (เสียงอย่างไร)

WHEN (เสียงเมื่อไร)

WHERE (เสียงที่ไหน)

WHY (เพราะอะไรถึงเสียง)

และ **WHOM** (เสียงกับใคร)

E

ทางออก (**E**XIT)

เชื้อเอชไอวีออกจากร่างกายทาง
หรือน้ำหล่อลื่นจากการมีเพศสัมพันธ์

S

เพียงพอ (**S**UFFICIENT)

จำนวนเชื้อไวรัสที่เข้าไปในร่างกาย
จะต้องมีปริมาณเพียงพอ ความเข้มข้นและปริมาณเพียงพอ
จากการมีเพศสัมพันธ์ช่องคลอด หรือทางทวารหนัก

S

อยู่รอด (**S**URVIVE)

เชื้อไวรัสต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถมีชีวิตอยู่ได้
เชื้อเอชไอวีมีชีวิตอยู่ในร่างกายคน
ออกนอกร่างกาย ตาย ไม่มีชีวิตในสัตว์อื่นๆ

E

ทางเข้า (**E**NTER)

เชื้อไวรัสต้องเข้าสู่ร่างกายทางกระแสเลือด
โดยผ่านช่องทางเปิดต่าง ๆ
ช่องทางการมีเพศสัมพันธ์และบาดแผลเปิด

ตัวอย่างการประเมินความเสี่ยง

พฤติกรรม

ผู้รับบริการหญิง
มีเพศสัมพันธ์
ทางช่องคลอด
ไม่สวมถุงยางอนามัย
และหลังภายใน

ทางออก (EXIT)

เชื้อเอชไอวี
อาจออกมากับอสุจิ

เพียงพอ (SUFFICIENT)

ปริมาณ
ของเชื้อเอชไอวี
อาจเพียงพอที่จะ
ทำให้ติดเชื้อได้

อยู่รอด (SURVIVE)

เชื้อเอชไอวี
สามารถอยู่รอดได้
ในช่องคลอด

ทางเข้า (ENTER)

อาจมีการ
ฉีกขาดของ
เยื่อช่องคลอด

พฤติกรรมเสี่ยง

เพศสัมพันธ์นอกคู่
ที่อยู่กันกันฉันทสามี/ภรรยา
ไม่ได้สวมถุงยางอนามัยทุกครั้ง

ผู้ที่ใช้สารเสพติด
ชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด
และใช้เข็มเดียวกันหลายคน

ใช้ใบมีดโกนหรือกรรไกร
บาดคนหนึ่งมีเลือดออก
แล้วนำไปใช้อีกคน
ทันทีขณะที่เลือดยังไม่แห้ง

การถ่ายทอด
เชื้อเอชไอวีจากแม่สู่ลูก
ปัจจุบันให้แม่กินยาต้านไวรัส
รักษาตั้งแต่ตั้งครรภ์
มีความเสี่ยง เพียง 1% เท่านั้น

เด็กที่คลอดจาก
แม่ติดเชื้อเอชไอวี
กินนมผสม โดย
จ่ายฟรีอายุครบ
18 เดือน ไม่มีความเสี่ยง

เมื่อเจ็บป่วยหรือผ่าตัด
เลือดทุกถุงตรวจเอชไอวี
ด้วยปริมาณไวรัส
ตั้งแต่ปี 2535 ไม่มีรายงาน

เชื้อเอชไอวีไม่เติบโตในยุง ๆ
ไม่นำเชื้อเอชไอวี

น้ำลาย เหงื่อ ปัสสาวะ ไม่นำเชื้อเอชไอวี และออกนอกร่างกายคน เชื้อจะ

**HIV ตรวจแล้วดี
มีประโยชน์
ตรวจเร็ว รู้เร็ว รักษาง่ายกว่า**

**“ตรวจทุกระยะ
ทุกภาวะความเสี่ยง
หลังมีพฤติกรรมเสี่ยง 21-30 วัน”**

โดยแสดงบัตรประจำตัว ประชาชน ที่มีเลข 13 หลัก

**การตรวจแบบรู้ผลในวันเดียว
ได้ที่โรงพยาบาลของรัฐทุกแห่ง**

ที่จัดบริการภายใต้หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ตรวจหาเชื้อเอชไอวี ด้วยตนเอง HIV Self Test

กฎหมายอนุญาต ให้ประชาชน สามารถตรวจหาเอชไอวีด้วยตนเอง
แบบรู้ผลภายในวันเดียว ด้วยชุดตรวจมาตรฐาน อย.
(จัดซื้อเอง หรือขอรับบริการจากหน่วยบริการ สปสช.)

หากมีผลตรวจเอชไอวีเป็นบวก
เข้ารับบริการตรวจยืนยันจากหน่วยบริการ สปสช.)

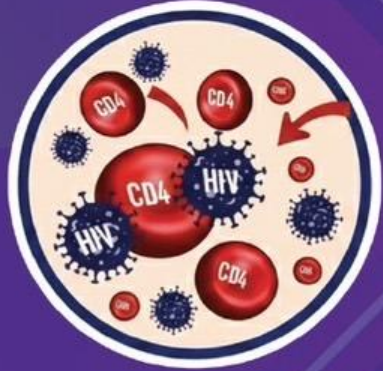
ฟรี ปีละ 2 ครั้ง*

*เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ขอรับบริการได้ด้วยตนเอง
ตามกฎหมายกระทรวงสาธารณสุขปี พ.ศ.2562
บูรณาการเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
(ภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขปัญหา
การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ.2559)

เอชไอวี/เอดส์ รักษาด้วยยาต้านไวรัส ฟรี ทุกสิทธิ์

โดยไม่มีการรักษา

เชื้อเอชไอวีจะฝังตัว
และทำลายเซลล์ CD4 ของคุณ
และทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของคุณเสียหาย

เมื่อระบบภูมิคุ้มกันของคุณอ่อนแอลง
คุณมีแนวโน้มที่จะติดเชื้อฉวยโอกาส
ที่อาจนำไปสู่การเสียชีวิตได้ เมื่อระยะเวลาผ่านไป
หากคุณไม่ได้รับการบำบัดรักษาเชื้อ เอชไอวี
จำนวนเซลล์ CD4
ในร่างกายของคุณจะลดจำนวนต่ำลงอย่างมาก
นี่คือช่วงที่คุณอาจพัฒนาไปเป็นโรคเอดส์ได้

โดยได้รับการรักษา

เชื้อเอชไอวีโจมตีและทำลายเซลล์ CD4
และทำลายระบบภูมิคุ้มกันของคุณ
การรักษาเชื้อเอชไอวีสามารถเข้าถึงได้
มีประสิทธิภาพและจะลดปริมาณไวรัส
ในร่างกายของคุณ

ด้วยการรักษา ไวรัสเอชไอวี
จะหยุดทำลายระบบภูมิคุ้มกันของคุณ
ถ้าคุณเริ่มรักษาให้เร็วเท่าไร
ก็จะเป็นผลดีกับคุณมากเท่านั้น

รักษาทันที ภายในวันเดียว รักษาเร็ว ลดโรคแทรกซ้อน ไม่มีอาการใดๆ ลดการเสียชีวิต
กลับมาทำงานได้ กินยาต่อเนื่อง 6 เดือน **ตรวจหาเชื้อเอชไอวีไม่พบ (Undetectable)**
เท่ากับ **ไม่ถ่ายทอดเชื้อเอชไอวี (Un transmittable) U=U**

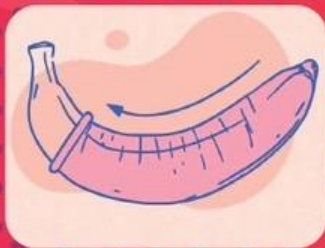
วิธีใช้ถุงยางอนามัย

ฉีกซองระวังอย่าให้เล็บสะกิดถุงยางอนามัย

บีบปลายถุงยางอนามัยไล่ลม ก่อนใส่เสมอ หากปล่อยให้มี ฟองอากาศที่ปลายถุงยางอนามัย จะทำให้ฉีกขาด ขณะมีเพศสัมพันธ์

สวมถุงยางอนามัย ขณะที่อวัยวะเพศแข็งตัว บีบปลายถุงยางอนามัย ขณะสวมแล้วรูดให้สุดโคน

เมื่อเสร็จกิจให้รีบถอดถุงยาง ออนามัยออก ขณะที่อวัยวะเพศ แข็งตัวอยู่ โดยใช้นิ้วสอดเข้าไป ขอบถุงยางอนามัยแล้วรูดออก หรือใช้กระดาษทิชชูห่อหุ้ม แล้วรูดออกและทิ้งในถังขยะที่มีดขีด

ขนาดของถุงยางอนามัย

สารหล่อลื่นชนิดน้ำ
(Water-Based Lubricants)

สารหล่อลื่นที่มี ส่วนประกอบของน้ำมัน
(Oil-Based Lubricants)

เลือกซื้อถุงยางอนามัย

การกินยาต้านไวรัส เพื่อป้องกัน การติดเชื้อเอชไอวี

ฟรี ที่หน่วยบริการ
สปลช.ทุกแห่ง

ยาป้องกันก่อนการสัมผัสเชื้อเอชไอวี (Pre-Exposure Prophylaxis หรือ PrEP)

ผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงต่อการรับเชื้อเอชไอวี
หรือ คู่ของผู้มีเชื้อเอชไอวี
เมื่อได้รับยาต้านไวรัสทุกวัน
ทำให้มีปริมาณยาในร่างกายและในเนื้อเยื่อต่างๆ
เพียงพอที่จะสามารถป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี
และควรกินอย่างต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี

ยาป้องกันหลังการสัมผัสเชื้อเอชไอวี (Post-Exposure Prophylaxis หรือ PEP)

หลังจากสัมผัสเชื้อเอชไอวี เช่น
กรณีบุคลากรสุขภาพถูกเข็มที่สงสัย มีเชื้อเอชไอวี
หรือผู้ที่สัมผัสเชื้อจากอุบัติเหตุ
ถูกยางอนามัยแตก ฯลฯ สามารถปรึกษา
แพทย์และรับยาต้านไวรัส
โดยเร็ว ภายใน 72 ชั่วโมง
เพื่อป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี

ลดการรังเกียจ คำหึง ลดการตีตราและเลือกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ที่มีเชื้อเอชไอวี
มีกำลังใจกลับมาใช้ชีวิต วิถีปกติ
“ไม่มีใครอยากติดเอดส์ เพียงเป็นอุบัติเหตุทางเพศสัมพันธ์
เกิดขึ้นได้เสมอ ประมาท ขาดสติและไม่ป้องกัน”

**ยุติเอดส์ ปี 2573 ตรวจเอชไอวี
และใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ เป็นวิถีปกติ**